

УДК

О. О. Кравченко
*Центральний державний архів
громадських об'єднань України*

**АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА ПАРТИЗАНСЬКОГО РУХУ
КИЇВЩИНИ: АНАЛІЗ СКЛАДУ І ЗМІСТУ ДОКУМЕНТІВ
ЦЕНТРАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ВИЩИХ
ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА УПРАВЛІННЯ (НА ПРИКЛАДІ
ПАРТИЗАНСЬКОГО З'ЄДНАННЯ ім. В. І. ЧАПАЄВА)**

Висвітлено склад і зміст джерел з історії бойової діяльності партизанського з'єднання № 8 ім. В.І. Чапаєва (1941–1943), проаналізовано інформаційний потенціал різних груп та видів архівних документів з'єднання, що зберігаються в ЦДАВО України.

Ключові слова: партизанське з'єднання № 8 ім. В.І. Чапаєва, партизанський рух Київщини, архівні джерела партизанського руху.

Партизанське з'єднання № 8 ім. В.І. Чапаєва – важлива складова радянського партизанського руху на Київщині 1941–1943 рр. Його вивчення є актуальним через те, що навіть майже через 67 років після закінчення Великої Вітчизняної війни про бойову, диверсійну та розвідувальну діяльність даного з'єднання відомо дуже мало, оскільки основний масив архівних джерел залишається недослідженим.

Через значно меншу кількість документів, у порівнянні з іншими з'єднаннями (Київським партизанським з'єднанням ім. М.С. Хрущова, Партизанським з'єднанням ім. І.Ф. Боровика), це з'єднання не стало об'єктом спеціальної уваги. Лише деякі науковці побічно торкалися його історії.

Так, діяльність цього з'єднання згадується в працях А.В. Кентія і В.С. Лозицького, зокрема в дослідженні «Україна партизанська» (К., 2001. – 319 с.)¹, де охарактеризовані всі партизанські з'єднання, що діяли на території України під час німецької окупації, зокрема й дане з'єднання, а також у виданні «Війна без пощади і милосердя: партизанський фронт у тилу ворога в Україні (1941–1944)» (К.: Генеза, 2005. – 408с.)², в якому більш ґрунтовно висвітлено

бойову діяльність саме партизанського з'єднання № 8 ім. В.І. Чапаєва. Проте автори в цих наукових працях більше розкрили історію бойової діяльності з'єднань, – аналіз складу і змісту джерел з даної теми досліджено недостатньо.

Окремо слід виділити роботу О.М. Асмолова «Фронт в тылу вермахта. – М., 1977. – 345 с.», в якій описуються факти і події диверсійної та розвідувальної діяльності партизанських загонів і груп на Київщині, однак архівні документи використані лише як джерело інформації, без урахування їхніх особливостей та специфіки роботи з ними³.

Архівні документи партизанського з'єднання № 8 ім. В.І. Чапаєва зберігаються в Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України (далі ЦДАВО України), у фонді № 260 (7 справ). Вони висвітлюють бойову діяльність з'єднання протягом 1941–1943 рр., тобто від моменту створення до розформування і влиття до лав Червоної Армії.

Партизанське з'єднання № 8 ім. В.І. Чапаєва діяло на території Переяславського, Миронівського, Богуславського, Ржищівського і Канівського районів Київської області. Командирами з'єднання були Іван Кузьмич Приймак і Олексій Васильович Тканко, комісаром – Омелян Дем'янович Ломака.

З'єднання загонів ім. Чапаєва було сформовано із 2-х окремо діючих у цих районах партизанських загонів – загону ім. Шевченка (командир – О.Д. Ломака, колишній політрук Червоної Армії, який потрапив у німецьке оточення), і загону № 8 (командир І.К. Приймак), влітку 1943 р. до них приєднався загін № 3 (командир Проценко (Вовк), комісар – член ВКП(б) з 1919 р. і один з організаторів загону В.О. Іванов). Цей загін, у свою чергу, виріс із підпільної групи, яка діяла проти німецьких загарбників у с. Хоцьки⁴.

Партизанський загін І.К. Приймака був організований і почав діяти в грудні 1941 р. У цьому місяці між ст. Таганча і с. Сотники було підірвано німецький військовий ешелон. У січні 1942 р. загін виріс до 12 чоловік. До об'єднання із загonom О.Д. Ломаки 1 червня 1943 р. І.К. Приймак із своїми бійцями здійснив низку важливих операцій, зокрема: вивів з ладу 25 паровозів, підірвав 3 ешелони, знищив 3 автомашини і 27 гітлерівців, а також 10 тонн пального⁵.

Партизанський загін, починаючи з 1941 р., шляхом розповсюдження листівок, проведення роз'яснювальної роботи, низкою бойових операцій і диверсій проти ворога підтримував дії Червоної Армії.

У с. Григорівка Переяславського району в листопаді–грудні 1941 р. О.Д. Ломака створив підпільну комсомольську групу, котра вела підготовчу роботу для створення повноцінного партизанського загону і, зокрема, роботу з розшукування зброї.

Підпільна група Ломаки вже в 1942 р., встановивши зв'язок із сусідніми селами, створила низку підпільних організацій, які згодом прийшли до партизанського загону, створеного в кінці 1942 р. підпільно-комсомольською групою с. Григорівки. Групою А.С. Янцелевича із м. Бурки, яка прийшла до загону зі своїм озброєнням у тому ж році, було підготовлено підземний хід-переправу для укриття партизанського загону.

У лютому 1943 р. григорівська підпільна організація в кількості 16 чоловік пішла в ліс і розпочала активну бойову діяльність, сформувавши таким чином загін, командиром якого було обрано О.Д. Ломаку.

У серпні 1943 р. штабом партизанського руху 3-го Українського фронту (колишнього Південно-Західного) було десантовано диверсійну групу у складі 10 чоловік під командуванням О.В. Тканка в район сіл Оржиця–Тарасівка і Чутівка. Група проводила операції самостійно з 10 до 21 вересня 1943 р. та брала участь в деяких бойових операціях з'єднання.

Таким чином, у партизанському з'єднанні ім. Чапаєва на момент його організації було 38 чоловік, а вже 21–22 вересня 1943 р., при об'єднанні з частинами Червоної Армії, воно налічувало у своєму складі 7 загонів – 600 бійців, із них 500 цілком боєздатних бійців було передано до лав регулярної армії⁶.

За весь час бойових дій партизанами з'єднання знищено пароплав, 80 молотарок, 20 тракторів, 15 двигунів, 40 сепараторів, розгромлено 8 німецьких поліцейських комендатур. У ході диверсій на комунікаціях окупантів підірвано 4 військові ешелони, зруйновано 2 шосейні мости⁷.

Деталі і особливості діяльності партизанського з'єднання № 8 ім. В.І. Чапаєва неможливо дослідити без джерел, якими, безумовно, є документи архівних фондів ЦДАВО України. Документи можна розділити на певні групи – в залежності від характеру формування і наявної в них інформації. В свою чергу, кожна група або вид джерел мають як переваги, так і недоліки, особливості яких впливають на роботу із набуття наукової інформації.

Згідно з аналізом обліково-довідкових документів ЦДАВО

України, основний масив документів з бойової та диверсійно-розвідувальної діяльності з'єднання зосереджено у фонді № 260: «Партизанське з'єднання № 8 імені В. Чапаєва», опис № 1, справи № 1–7, і фонді № 1: «ЦК Компартії України», опис № 22: «Документи особливого сектору та організаційно-інструкторського відділу ЦК КП(б)У про підпільно-партизанський рух в Україні періоду Великої Вітчизняної війни», справа № 377. Також інформація про результати бойової діяльності з'єднання та окремих загонів, облікові справи на їхніх командирів наявна у фонді № 62: «Український штаб партизанського руху (УШПР)», опис № 4: «Облікові справи партизанських з'єднань, загонів і груп України», справи № 219, 259, 264.

Джерельну базу становлять рукописи або їхні засвідчені і незасвідчені копії, трапляються й друквані оригінали. Переважна більшість документів – російською мовою, зрідка – українською. Охоплено основний період діяльності з'єднання – 1942–1943 рр. (документи датуються не пізніше березня 1947 р). В основному їх можна розділити на: звіти і довідки про результати бойової, розвідувальної та диверсійної діяльності; списки особового складу з'єднання і окремих загонів, представлені у вигляді таблиць; звернення; листування; рапорти про виконання бойових операцій і щоденники; акти, розписки, накладні і підтвердження про отримання партизанами речей, зброї тощо.

Окрему групу документів складають нагородні листи партизанів, друквані примірники преси (уривки з газет); накази та карти-схеми побудови засідок і бойових маршрутів⁸.

Кожен вид або група документів мають свої специфічні особливості. Наприклад, рукописи, а також деякі їхні копії не завжди датовані, що унеможлиблює або дає тільки приблизне уявлення про час і місце створення документа. Також не завжди вдається встановити автора і місце призначення документа. Іноді інформація копіюється або значно дублюється навіть стосовно листування.

Проте кожна група документів дозволяє розкрити певні аспекти життя та побуту, матеріального-технічного забезпечення, умов і результатів бойової, розвідувальної та диверсійної діяльності, а також взаємовідносини між керівниками з'єднання та командирами партизанських загонів і груп всередині нього.

Звіти (довідки) або доповіді складають найбільший масив документів по з'єднанню. За своєю суттю вони дещо співпадають з

рапортами (донесеннями). Головна відмінність полягає у більш широкому розкритті особливостей, умов і результатів діяльності з'єднання та загонів у ньому, охоплюють більш тривалий час і територіальні межі, таким чином становлячи підсумок (облік) результатів роботи партизанів за весь період існування з'єднання або загону⁹.

Звіти є найбільш повними для розкриття хронології подій в з'єднанні або загоні від самого початку його створення до моменту розформування або влиття до лав Червоної Армії внаслідок звільнення території його діяльності від німців. У них простежується також поступова трансформація складу окремих загонів у результаті бойових втрат, поповнення за рахунок місцевого населення або десантованого підкріплення, поділу загону на більш дрібні окремі загони і, навпаки, об'єднання для полегшення спільної діяльності в рамках з'єднання.

Звітування, як правило, здійснювалося керівниками з'єднання. Наприклад, звіт комісара (колишнього командира хоцьківського підпільного угруповання) В.О. Іванова про результати бойової диверсійної і розвідувальної діяльності 4-го загону 8-го партизанського з'єднання ім. Чапаєва до начальника представництва УШПР при 3-му Українському (Південно-Західному) фронті, члена військової ради, колишнього члена Уральського військового трибуналу полковника О.М. Асмолова¹⁰.

Нерідко такі документи адресувалися до органів влади, зокрема, звіти надсилалися до Київського обкому КП(б)У, райкомів КП(б)У та УШПР про підпільні групи, диверсії проти окупантів. Прикладом таких джерел можуть бути ф. 260, оп. 1, спр. 1, арк. 1–38 та зв., 40–87, 89–100а та зв., та спр. 6, арк. 3–23 і ф. 1, оп. 22, спр. 377, арк. 1–14.

Рапорти (доповіді, відомості) є цінними документами щодо встановлення конкретної інформації. У них висвітлюються деталі окремих бойових операцій, розвідувальних рейдів, диверсійних акцій і походів для поповнення як матеріально-технічної, так і продовольчої бази загонів з'єднання. Зокрема, можна побачити бойовий стан і умови життя партизанів у загонах за певний період часу (виписки із щоденників полковника О.В. Тканка і підполковника Бойка про диверсійну діяльність їхнього партизанського загону № 27)¹¹.

У таких документах детальніше подається інформація про кількість втрат як противника, так і власного загону, знищеної або

здобутої в якості трофею техніки та озброєння, обмундирування, продукції сільського господарства (кількість уведеної худоби), знищених ворожих об'єктів і захоплених полонених внаслідок бойових сутичок.

Щоденники майже повністю є рукописними, зрідка – копіями-машинописами. Ускладнення роботи з ними можливе через значну уривчастість поданої інформації. Це зумовлено тим, що вони дуже часто писалися нашвидкоруч, маючи на меті відзвітувати за конкретну бойову акцію чи іншу подію в загоні або з'єднанні.

Щоденники командирів, комісара з'єднання і членів штабу фактично є звітними документами стосовно обліку бойових операцій, диверсійних і розвідувальних дій. А у відповідних документах рядових бійців детально подається інформація про особливості їхнього перебігу. Прикладом таких джерел є ф. 260, оп. 1, спр. 2, арк. 14–21 та зв., 22–27 та зв., і ф. 1, оп. 22, спр. 377, арк. 17–24.

Серед документів з'єднання особливу увагу привертає листування. Воно є одним за найбільш чисельно представлених джерел і розкриває не лише перераховані вище аспекти бойової діяльності партизанських загонів, а також і взаємовідносини між їхніми командирами, керівництвом з'єднання тощо. Ця інформація подавалася до ЦК КП(б)У та УШПР.

Також наявні нагородні листи бійців і командирів партизанського з'єднання (справи В.Т. Андреева і Касима Кайсенова). Інформаційна цінність їх полягає в тому, що вони є особовими справами на певних нагороджуваних осіб із зазначенням автобіографій (зокрема, двох братів комісара О.Д. Ломаки, які були бійцями з'єднання) як додатку або супровідних листів. Також міститься протокол зборів первинної комсомольської організації диверсійної групи під командуванням О.В. Тканка і особові справи партизанів з прийому до членів ВКП(б). Списки партизанів у таких листах подані в алфавітному порядку, що, в свою чергу, значно полегшує роботу з ними.

У цих документах також наявні заяви бійців і командирів загонів на прийняття у кандидати в члени або в члени КП(б)У і ВКП(б). Нагородні листи є рукописами, їхня цінність зумовлена поданням всієї можливої інформації про особу, яка претендує на вступ до лав партії або нагород за свою діяльність. Найбільшим широко представлені такі джерела у ф. 260, оп. 1, спр. 4, 5¹².

На прикладі даних джерел слід особливо підкреслити взаємо-

зв'язок із нагородними листами партизанів у зв'язку з тим, що листами до вищих державних органів влади на завершальному етапі війни, особливо після її завершення, командири і комісар з'єднання нерідко оскаржували нагороди і присвоєння військових звань як командирів-конкурентів по з'єднанню, так і рядових бійців загонів¹³.

Такий стан речей, безумовно, був викликаний взаємною конкуренцією поміж командирами загонів і з'єднання. Особливо це простежується між командирами О.В. Тканком, бійцем з'єднання Робертом Кляйном (Клейном) і капітаном зі штабу партизанського руху Подображніковим, з одного боку, та І.К. Приймаком і комісаром О.Д. Ломакою, з іншого¹⁴. Вони намагалися виокремити свою діяльність (або свого загону), подати її як більш важливу, вирішальну і героїчну, аніж відповідні дії сусідніх загонів або окремих партизанів у них. Це значно впливало, в тому числі, й на нагородні листи керівників, відзначення їхніх заслуг і винагороди за діяльність після війни. Разом з тим також відзначається героїчна, самовіддана і хоробра діяльність інших бійців і керівників, які, на думку авторів документів, дійсно заслуговують більше таких нагород, привілеїв, військових звань, пільг, посад після війни.

Після об'єднання із частинами Червоної Армії командир з'єднання Приймак, комісар О.Д. Ломака і секретар партійного комітету Кругліков, розформувавши партизанське з'єднання згідно зі вказівкою штабу партизанського руху 3-го Українського фронту, відправилися до с. Миколаївки Дніпропетровської області для складання звіту, а О.В. Тканко прибув до Харкова¹⁵.

Перебуваючи при штабі УШПР, О.В.Тканко, на думку комісара з'єднання О.Д. Ломаки, присвоїв собі всі успіхи в бойовій діяльності партизанів, хоча при цьому не більше 10 днів був пов'язаний з диверсійною роботою, приєднавшись до з'єднання лише за 6 днів до зустрічі із Червоною Армією, отож брав участь у диверсіях на залізниці два рази. Цікаво, що сам О.В. Тканко охарактеризував загін Приймака і Ломаки, а також ті загани, які його підтримували, як такі, що «нічого не роблять...»¹⁶.

Після війни бійцю Роберту Кляйну було присвоєно звання Героя Радянського Союзу, проте О.Д. Ломака, оскаржуючи цей факт як безпідставний, свідчив про те, що Кляйн під час окупації оголосив себе «фольксдойче», працював переяславським гебітскомісаром і відповідав за сільське господарство в районі. Тільки під час набли-

ження приходу Червоної Армії він був захоплений партизанським загonom і влився до лав з'єднання¹⁷.

Таким чином, наявне очевидне протистояння між різними групами командирів з'єднання, їхнє неприязне і конкурентне ставлення один до одного, заздрість і бажання отримати якомога більше важелів впливу для одноосібного управління з'єднанням.

У листах до вищих органів державної влади часто виділяються ті населені пункти або їхні мешканці, котрі надавали будь-яку допомогу бійцям загонів (розвідувальні донесення, зброя, продовольство, худоба, викриття ворожих застав і військових частин, надання притулку тощо). Також подавалися списки дезертирів, зрадників, перебіжчиків з того чи іншого боку, шпигунів (інформаторів), населених пунктів і людей, які активно співробітничали з ворогом, місцевих колабораціоністів і гебітскомісарів (німецьких управлінців)¹⁸.

Листи надають інформацію про спілкування командування загонів з військовополоненими, присвоєння звання Героя Радянського Союзу окремим членам з'єднання (наприклад, командирам Голіцину та І.К. Приймаку), загальну і бойову ситуацію в загонах та біографічні дані на окремих осіб (В.О. Іванова), комплектацію загону людьми, а також стан підпорядкованості загону. Окремі листи адресовані до вищого керівництва з проханням про надання військової допомоги¹⁹.

Дані джерела переважно є рукописами. Дуже повно подається інформація (в цьому подібність із щоденниками і рапортами) про участь в певних акціях, особливо наголошується позитивна або негативна роль окремих бійців та командирів. Окремі листи не мають ані дати написання, ані місця призначення, і лише за змістом тексту можна приблизно встановити ці дані, так само як і особу автора документа. Зазначені джерела представлені у ф. 260, оп. 1, спр. 1, арк. 39, 101 та зв., і спр. 2, арк. 2–13 та зв., 28 та зв.

Зокрема, трапляються звернення командування партизанського загону № 8 ім. Чапаєва до населення сіл Великий та Малий Букрин, Трахтомирів, до українських поліцаїв, добровольців – українських козаків і всіх інших, «хто знаходиться на службі німецького фашизму», просто до народу, а також окремо до населення с. Ліпляво Гельмязівського району Київщини²⁰.

Показовим прикладом може бути пропагандистське звернення підпільного партійного комітету, датоване 3 жовтня 1942 р., під

назвою «Гітлер Визволитель» до українського народу такого змісту: «Це обер-бандит з великої дороги «визволив» український народ: від совісті і волі, від політичних вільностей слова і печаті. Він «визволив» український народ – від хліба. Він визволив українських дітей – від школи, від молока, від розвитку. Він визволив українську націю від вільної праці і відпочинку, від освіти і творчества. Замість всього цього: рабство, темрява, голод, безкультур'я»²¹.

Як джерела вони однотипні за своїм характером, можуть бути корисними як приклад пропагандистського чи агітаційного матеріалу, відображеного в закликах до запеклого спротиву або, принаймні, ненадання допомоги окупаційній владі, вступу до лав партизанських груп, загонів і з'єднань та будь-яке сприяння їм, а також у погрозах про неминучу поразку ворогів і помсту тим, хто надаватиме їм підтримку.

Представлені здебільшого машинописними копіями, інколи – рукописами, переважно українською мовою, під назвою «Громадяни і громадянки». Як правило, складаються з двох частин: перша – повідомлення про поточні успіхи Червоної Армії на фронті у 1943 р., її стрімке просування, швидке визволення земель від ворога; друга – заклик до вступу в партизанські загони. Зосереджені такі документи у ф. 260, оп. 1, спр. 1, арк. 105–108., і спр. 2, арк. 44–50.

Дуже цінними за своєю специфікою є списки особового складу груп, загонів і з'єднань партизан. Ці документи становлять значний масив джерел по з'єднанню і представлені, переважно, у вигляді таблиць. За своєю структурою вони схожі, спостерігається часткова повторюваність інформації через дублювання осіб або скорочені варіанти попередніх розгорнутих списків. Згідно з цими особливостями, у них наявна надзвичайно цінна інформація про кожного окремого бійця партизанського загону²².

Такі джерела, з одного боку, є дуже подібними за змістом і складом, проте, з іншого, найбільш інформативно наповненими з точки зору різноманітності побудови власне бланків, складання таблиць, подавання відомостей у їхніх графах чи колонках, що дає найрізноманітнішу інформацію про партизанів з'єднання. Крім того, вони завжди засвідчуються, або принаймні легко встановити автора списку, та з якою метою його складено. Прикладом таких документів є ф. 260, оп. 1, спр. 3 і 7, та ф. 1, оп. 22, спр. 377, арк. 25.

Серед документів часто трапляються акти, розписки, накладні

і підтвердження. Вони нерідко збігаються за змістом, мають джерельну цінність лише як свідчення про отримання окремими партизанами та загонами з'єднання будь-чого необхідного для бойових дій: речей (одягу, обмундирування), озброєння, продовольства та худоби, техніки або інших необхідних речей.

Трапляються акти, накладні, розписки про передачу озброєння, боєприпасів, військового майна, худоби, продовольства частинам Червоної Армії, Гельмязівському райвідділу НКВС, господарчим організаціям м. Переяслава тощо²³.

Підтвердження є фактично одними з небагатьох документів по з'єднанню, які часто написані українською мовою. Міститься інформація про деталі бойової діяльності того чи іншого загону, факту надання розвідувальних даних та інших відомостей, засвідчуючи таким чином ці події. Зокрема, підтвердження сільських рад депутатів трудящих Ржищівського району про бойову діяльність загону № 5 ім. В. Боженка, розписки про передачу загonom озброєння Ржищівському райвідділу НКВС, підтвердження старшого помічника начальника з інформації Науменка, видане командиром диверсійної групи з'єднання партизанських загонів ім. Чапаєва А.С. Янцелевичу і його заступнику І.К. Шуляку про те, що вони дійсно 28 вересня 1943 р. надали відомості про ворога. Такі джерела наявні у ф. 260, оп. 1, спр. 2, арк. 28, спр. 6, арк. 28–43.

Накази, друковані примірники преси (уривки з газет) і карти-схеми становлять окремий різновид джерел. Вони розташовані нерівномірно, різномірні за своєю суттю, проте характерні обмеженістю лише конкретно поданої інформації. Зокрема, наказ по з'єднанню про перехід партизанських груп у тил супротивника командира по партизанському з'єднанню штабу партизанського руху Південно-Західного фронту від 1 жовтня 1943 р.²⁴

Газети є інформативними як свідчення неухильного наближення Червоної Армії в 1943 р., її військових успіхів і досягнень на фронті за конкретний період часу. Це приклад пропагандистського, агітаційного матеріалу.

Подібність наказу і однієї із газетних вирізок полягає у практичному збігу за своєю суттю, оскільки подається наказ Верховного Головнокомандуючого Маршала Радянського Союзу Й.В. Сталіна № 195 (до червоноармійців і партизанів з вимогою прояву мужності на війні, неухильного виконання наказів старших командирів, а також із зверненням до народу про необхідність боротьби з

ворогом...), опублікований російською мовою в газеті «Вісті з Радянської Батьківщини» за 1 травня 1943 р. У другому фрагменті йдеться про новини і військові успіхи в боротьбі з Німеччиною, опубліковані вже українською мовою в газеті «Вісті з Радянської Батьківщини» за 28 травня 1943 р.

У документах по з'єднанню представлені дві карти-схеми: схема керівника центру Круглікова про поповнення підпільної організації с. Хоцьки, партизанських загонів ім. Шевченка та ім. Чапаєва і схема побудови засідки партизанським загonom № 8 біля с. Македон Ржищівського району від 26 квітня 1943 р. На них зображений детальний план місцевості із позначеннями місця розміщення і озброєння окремих груп партизанів різними видами зброї, а також бойові маршрути.

Таким чином, документи ЦДАВО України з бойової, диверсійної і розвідувальної діяльності партизанського з'єднання № 8 ім. В.І. Чапаєва представлені багатьма різновидами і групами. Кожна з них, в залежності від специфіки, має свої особливості, які є перевагами або недоліками при здобутті необхідної інформації. Наприклад, в рукописних документах (щоденники, листи) не завжди вдається визначити дати, а також осіб, які їх створили. А в машинописних (довідки, звіти, рапорти) неповно розкриваються деталі, особливості певних фактів або подій.

Проте будь-який документ, наявний в джерельній базі, має свій науково-інформаційний потенціал для дослідницької діяльності, дозволяє виявити певний вид інформації стосовно умов діяльності партизанського з'єднання, розкрити особливості обставин, в яких функціонували партизани.

¹ Кентій А.В., Лозицький В.С. Україна партизанська. – К., 2001. – 319 с.

² Кентій А.В., Лозицький В.С. Війна без пощади і милосердя: партизанський фронт у тилу ворога в Україні (1941–1944) – К., 2005. – 408 с.

³ Асмолов О.М. Фронт в тилу вермахта. – М., 1977. – 345 с.

⁴ ЦДАВО України, ф. 1, оп. 22, спр. 377, арк.19.

⁵ Там само, арк. 20.

⁶ Там само, арк. 21.

⁷ Кентій А.В., Лозицький В.С. Україна партизанська. – С. 84–85.

⁸ ЦДАВО України, ф. 260, оп.1, спр. 1, арк.102–104 та зв.

⁹ Там само, арк.11– 18, 27–38 та зв.

¹⁰ Там само, арк.40–83.

¹¹ Там само, спр. 2, арк. 20–21 та зв., 22–25, 26–27 та зв.

-
- ¹² Там само, спр. 4, арк. 1–27, арк.1–16.
¹³ ЦДАВО України, ф. 1, оп. 22, спр. 377, арк. 35–38.
¹⁴ Там само, арк. 32–34.
¹⁵ Там само, арк. 25–26.
¹⁶ Там само, арк. 26.
¹⁷ Там само, арк. 34–36.
¹⁸ Там само, ф. 260, оп. 1, спр. 2, арк. 19 та зв.
¹⁹ Там само, арк. 3–12 та зв.
²⁰ Там само, спр.1, арк.105.
²¹ Там само, спр. 6, арк. 44.
²² Там само, спр. 3, арк. 1–47; спр. 7, арк. 1–8.
²³ Там само, спр. 2, арк. 55–71.
²⁴ Там само, арк. 1 та зв.

Summary

The article shows the sources content and the composition from the history of battle activities of partisan union in named by V.I. Chapaev (1941–1943), information potential of archive documents of this union in Central State Archive of Public Organizations of Ukraine.

Keywords: Partisan union in named by V.I.Chapaev, partisan movement of Kyivska oblast, archive sources of partisan movement.